

តើអ្វីទៅជាការអប់រំពិសេស?

នៅពេលកុមារទទួលបានការអប់រំពិសេស វាមានន័យថាសាលារដ្ឋផ្តល់សេវាកម្មដែលរៀបចំតាមបំណង និងការបង្រៀនជាក់លាក់ទៅតាមតម្រូវការរបស់សិស្សនោះ។ មានការផ្តល់ជូនការអប់រំពិសេសដោយសារតែច្បាប់សហព័ន្ធហៅថា ច្បាប់ស្តីពីការអប់រំជនពិការ (IDEA) ដែលផ្តល់ឱ្យសិស្សដែលមានពិការភាព និងឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេនូវសិទ្ធិស្របច្បាប់ពិសេសដើម្បីទទួលបានឱកាសសិក្សាសម្របតាមបុគ្គលទាំងនេះ។

ការអប់រំពិសេសគឺជាសេវាកម្មមិនមែនជាទឹកថ្លែងទេ។

តើសេវាអប់រំពិសេសអាចជួយកូនរបស់អ្នកយ៉ាងដូចម្តេច?

- ▶ ប្រសិនបើកូនរបស់អ្នកមានសិទ្ធិទទួលបានសេវាអប់រំពិសេស កូនរបស់អ្នកនឹងមានសិទ្ធិទទួលបានសេវាកម្ម និងជំនួយគាំទ្រដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងជាពិសេសដើម្បីបំពេញតម្រូវការពិសេសរបស់កូនអ្នក។
- ▶ សេវាអប់រំពិសេសផ្តល់នូវកម្មវិធីសម្របតាមបុគ្គលដោយមិនគិតថ្លៃពីអ្នក ហើយអាចដាក់បញ្ចូលគ្រូអប់រំពិសេស និងអ្នកផ្តល់សេវាអប់រំពិសេស ដូចជាអ្នកព្យាបាលដោយឡែកស្របតាមការផ្សេងៗ អ្នកព្យាបាលដោយចលនា អ្នកព្យាបាលរោគនិយាយ និងអ្នកផ្តល់ការបង្រៀនអ្នកពិបាកអាននិងសរសេរអក្សរ។

ដំណើរការអប់រំពិសេស:

ឪពុកម្តាយសិស្សមានសិទ្ធិស្នើសុំការវាយតម្លៃការអប់រំពិសេសនៅពេលណាក៏បាន។ សាលារៀនត្រូវបានតម្រូវឱ្យបញ្ជូនសិស្សទៅទទួលបានការវាយតម្លៃនៅពេលដែលត្រូវបានសង្ស័យថាមានពិការភាពដែលអាចត្រូវការសេវាអប់រំពិសេស។ វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការយល់ដឹងអំពីជំហាននៃ **ដំណើរការអប់រំពិសេស**។

ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីសិទ្ធិរបស់អ្នកក្នុងនាមជាឪពុកម្តាយអាចរកឃើញខាងក្រោម:

SPEDTEX
Special Education Information Center

ជំនួយការអប់រំពិសេសសម្រាប់ឪពុកម្តាយសិស្ស

spedtex.org
1-855-773-3839

សៀវភៅមគ្គុទេសក៍សម្រាប់ឪពុកម្តាយសិស្សអំពីដំណើរការ ARD

bit.ly/ParentsARD

សេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីការការពារតាមនីតិវិធី

bit.ly/ParentsNPS

ខណៈពេលដែលមានច្បាប់សហព័ន្ធផ្សេងទៀតដែលផ្តល់ការការពារជាក់លាក់សម្រាប់សិស្សពិការផងដែរ - ដូចជាមាត្រាទី 504 នៃច្បាប់ស្តារនីតិសម្បទាឆ្នាំ 1973 - ច្បាប់ IDEA មានសិទ្ធិជាក់លាក់ដែលមានចែងតែនៅក្រោមច្បាប់នោះប៉ុណ្ណោះ។ ឯកសារនេះសង្ខេបអំពីសិទ្ធិទាំងនោះ។

1 ការបញ្ជូនទៅទទួលការវាយតម្លៃលើការអប់រំពិសេសត្រូវបានធ្វើឡើង។

ការបញ្ជូនគឺ៖

- ▶ តម្រូវដោយច្បាប់នៅពេលដែលសាលារដ្ឋយល់ឃើញថាកូនរបស់អ្នកអាចមានពិការភាពដែលទាមទារសេវាអប់រំពិសេសដើម្បីទទួលបានជោគជ័យក្នុងការសិក្សា។
- ▶ ហៅថា *សំណើ* សុំការវាយតម្លៃលើការអប់រំពិសេស នៅពេលដែលឪពុកម្តាយស្នើសុំ។ សំណើត្រូវតែធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅកាន់បុគ្គលិក សមស្រប។ សាលានឹងឆ្លើយតបជាមួយព័ត៌មានអំពីថា តើសាលានឹងបន្តជាមួយនឹងការវាយតម្លៃដែរឬទេ។

សាលាត្រូវតែឆ្លើយតបជាលាយលក្ខណ៍អក្សរក្នុងរយៈពេល 15 ថ្ងៃសិក្សា។

2 អ្នកនឹងត្រូវបានសួរថា តើអ្នក យល់ព្រម ឲ្យសាលាវាយតម្លៃកូនរបស់អ្នកឬយ៉ាងណាដែរ។

ការយល់ព្រមឲ្យវាយតម្លៃគឺជា៖

- ▶ ការអនុញ្ញាតដែលអ្នកជ្រើសរើសផ្តល់ឲ្យបុគ្គលិកដែលត្រូវបានបណ្តុះបណ្តាលពិសេសកំណត់ និងវាយតម្លៃកូនរបស់អ្នកនៅក្នុងវិស័យជាក់លាក់។
- ▶ ប្រើប្រាស់ដោយសាលាដើម្បីចាប់ផ្តើមកំណត់ពេលវេលាដែលសាលាត្រូវតែបញ្ចប់ការវាយតម្លៃលើកូនអ្នក។

ដោយមានករណីលើកលែងមួយចំនួន ការវាយតម្លៃត្រូវតែបញ្ចប់ក្នុងរយៈពេល 45 ថ្ងៃសិក្សា។

3 ការវាយតម្លៃ ធ្វើឡើងដោយក្រុមអ្នកជំនាញដែលបានបណ្តុះបណ្តាល។

ការវាយតម្លៃ៖

- ▶ ហៅថា *ការវាយតម្លៃបុគ្គល និងដំបូងពេញលេញ (FIE)* ដែលរួមមានរបាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីអនុសាសន៍នៃការអប់រំ និងព័ត៌មានអំពីចំណុចខ្លាំង ចំណុះអារម្មណ៍ និងបញ្ហាប្រឈមរបស់កូនអ្នក។ អ្នកជំនាញដែលមានការបណ្តុះបណ្តាលលើករណីសង្ស័យពិការភាពត្រូវតែចូលរួម ឧ. នរណាម្នាក់ដូចជាអ្នកព្យាបាលរោគពិបាកអាននិងសរសេរអក្សរ ប្រសិនបើសង្ស័យថាមានរោគពិបាកអាននិងសរសេរអក្សរ។
- ▶ ធ្វើឡើងដោយមិនគិតប្រាក់ពីអ្នក។ ប្រសិនបើអ្នកមិនយល់ស្របនឹងការវាយតម្លៃរបស់សាលាទេ អ្នកអាចស្នើសុំ *ការវាយតម្លៃការអប់រំដោយឯករាជ្យ (IEE)*។ ការវាយតម្លៃនេះនឹងធ្វើឡើងដោយនរណាម្នាក់ដែលមិនមែនជាបុគ្គលិករបស់សាលា។

4 គណៈកម្មាធិការចុះឈ្មោះ វាយតម្លៃ និងបណ្តេញចេញ ជួបប្រជុំដើម្បីកំណត់ថា តើកូនរបស់អ្នកមានសិទ្ធិទទួលបានសេវាអប់រំពិសេសឬអត់។

គណៈកម្មាធិការ ARD គឺជា៖

- ▶ ក្រុមមួយ រួមមានរូបអ្នក គ្រូបង្រៀន អ្នកគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលសាលា អ្នកដែលមានជំនាញឯកទេសពិសេសអំពីកូនរបស់អ្នក និងអ្នកជំនាញដែលមានការបណ្តុះបណ្តាលពិសេសអំពីករណីសង្ស័យពិការភាព។
- ▶ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនេះ នឹងពិភាក្សាអំពីរបាយការណ៍វាយតម្លៃរបស់កូនអ្នក កំណត់ចំណុចខ្លាំង និងវិស័យនៃតម្រូវការរបស់កូនអ្នក ហើយបន្ទាប់មកកំណត់ថា តើកូនរបស់អ្នកមានពិការភាព និងតម្រូវការសេវាអប់រំពិសេសដែរឬទេ។

ពេលដែលរបាយការណ៍វាយតម្លៃបានបញ្ចប់ គណៈកម្មាធិការ ARD ជាធម្មតាមានពេល 30 ថ្ងៃដើម្បីកំណត់ភាពមានសិទ្ធិទទួលបាន និងបង្កើតកម្មវិធី IEP។

5 ប្រសិនបើកូនរបស់អ្នកមានសិទ្ធិទទួលបានសេវាអប់រំពិសេស នោះគណៈកម្មការ ARD ក៏នឹងបង្កើតផងដែរនូវ កម្មវិធីអប់រំសម្របតាមបុគ្គល (IEP)។

កម្មវិធី IEP គឺជា:

- ▶ បណ្តុំនៃព័ត៌មានដែលកំណត់ពិការភាពរបស់កូនអ្នក បង្ហាញពីចំណុចខ្លាំងបច្ចុប្បន្ន និងវិស័យនៃតម្រូវការរបស់កូនអ្នក កំណត់គោលដៅដែលត្រូវសម្រេច និងបង្ហាញពីការអប់រំពិសេស និងសេវាកម្មពាក់ព័ន្ធដែលត្រូវការសម្រាប់កូនរបស់អ្នកដើម្បីជោគជ័យក្នុងការសិក្សា។
- ▶ ឯកសារដែលសាលាត្រូវតែអនុវត្តតាមនៅពេលដែលដំណើរការបង្កើតកម្មវិធីនេះបានបញ្ចប់ ហើយអ្នកយល់ព្រមឱ្យកូនរបស់អ្នកទទួលបានសេវាកម្ម។ សេវាកម្មនឹងចាប់ផ្តើមឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។

អ្នកមានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងការបង្កើតកម្មវិធី IEP ហើយយល់ព្រម ឬមិនយល់ព្រមឱ្យកូនរបស់អ្នកទទួលបានសេវាអប់រំពិសេស។

ការឆ្ពោះទៅមុខ៖ ការទទួលបានសេវាអប់រំពិសេស

នៅពេលដែលកម្មវិធី IEP ត្រូវបានបង្កើតឡើង វាជាបន្តកទទួលខុសត្រូវរបស់សាលាក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធី IEP។ សាលាត្រូវតែផ្តល់សេវាកម្ម ការសម្របសម្រួល និងជំនួយគាំទ្រដែលបានពិពណ៌នានៅក្នុងកម្មវិធី IEP ហើយបុគ្គលិកសាលានឹងតាមដានវឌ្ឍនភាពរបស់កូនអ្នកឆ្ពោះទៅរកគោលដៅនៅក្នុងកម្មវិធី IEP។

- ▶ អ្នកនឹងទទួលបានរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពអំពីគោលដៅ កម្មវិធី IEP របស់កូនអ្នកយ៉ាងហោចណាស់ម្តងក្នុងរយៈពេលរាល់លើកនៃការដាក់ពិន្ទុ។
- ▶ គណៈកម្មាធិការ ARD នឹងប្រជុំ និងវាយតម្លៃកម្មវិធី IEP របស់កូនអ្នកយ៉ាងហោចណាស់ម្តងរាល់ឆ្នាំ។
- ▶ ក្នុងនាមជាសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការ ARD អ្នក នឹង ពិភាក្សាអំពីតម្រូវការសម្រាប់ការវាយតម្លៃដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពយ៉ាងហោចណាស់រៀងរាល់បីឆ្នាំម្តង។
- ▶ អ្នកអាចស្នើសុំការប្រជុំគណៈកម្មាធិការ ARD នៅពេលណាក៏បាន។
- ▶ អ្នកអាចដកការយល់ព្រមរបស់អ្នកចំពោះសេវាអប់រំពិសេស។ ម្យ៉ាងវិញទៀត អ្នកអាចប្រាប់សាលាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរថា អ្នកចង់ឱ្យសេវាអប់រំពិសេសរបស់កូនអ្នកឈប់ផ្តល់បន្តទៀត។
- ▶ វិធានពិសេសត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តសម្រាប់វិន័យសាលា។ ប្រសិនបើពិការភាពរបស់កូនអ្នកត្រូវបានរកឃើញថាជាមូលហេតុដែលនាំឱ្យមានអាកប្បកិរិយាមិនសមរម្យ នោះគណៈកម្មាធិការ ARD អាចនឹងផ្លាស់ប្តូរផលវិបាកផ្នែកវិន័យក្នុងករណីមួយចំនួន។

ប្រសិនបើការខ្វែងគំនិតក្តៅកើតឡើង៖

ក្នុងអំឡុងពេលរាល់កិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការ ARD អ្នកនឹងជាអ្នកចូលរួមយ៉ាងសកម្ម ដោយពិភាក្សាអំពីតម្រូវការ ជាក់លាក់របស់កូនអ្នកជាមួយបុគ្គលិកសាលា នៅពេលអ្នកធ្វើការដើម្បីឈានដល់ការឯកភាពគ្នាលើផ្លូវដ៏ល្អបំផុត ដើម្បីអភិវឌ្ឍទៅមុខ។ ប៉ុន្តែពិពេលមួយទៅពេលមួយ អ្នកអាចនឹងមិនយល់ស្របជាមួយនឹងការសម្រេចចិត្តរបស់ សាលា។ ក្រោមច្បាប់ IDEA របស់សហព័ន្ធ អ្នកមានសិទ្ធិ មិនយល់ស្របជាមួយនឹងការសម្រេចចិត្តលើការអប់រំពិសេស ដែលធ្វើឡើងដោយសាលា ទាំងក្នុង ជំហាននានាដើម្បីចាប់ផ្តើមការអប់រំពិសេស និងនៅខណៈពេលកំពុង ទទួលសេវា អប់រំពិសេស ជម្រើសនៃការដោះស្រាយវិវាទរួមមានការដាក់ពាក្យបណ្តឹងថ្នាក់រដ្ឋ ការស្នើសុំការសម្របសម្រួល និងការ ស្នើសុំសវនាការតាមនីតិវិធីយុត្តិធម៌។ អ្នកសម្របសម្រួលរដ្ឋក៏នៅប្រចាំការដើម្បីជួយគណៈកម្មាធិការ ARD ឈាន ដល់ការឯកភាពគ្នាលើកម្មវិធី IEPs ផងដែរ។

តើមានអ្វីនៅក្នុងកម្មវិធី IEP?៖

កម្មវិធី IEP ត្រូវតែដោះស្រាយចំណុចមួយចំនួនសម្រាប់កូនរបស់អ្នក រួមមាន៖

PLAAFP

- » កម្រិតបច្ចុប្បន្ននៃលទ្ធផលសិក្សា និងការអនុវត្តមុខងារ (PLAAFP)៖ គណៈកម្មាធិការ ARD សរសេរកត់ត្រានូវជំនាញ សមត្ថភាព និងបញ្ហាប្រឈមរបស់កូនអ្នក ដោយផ្អែកលើរបាយការណ៍វាយតម្លៃ និងទិន្នន័យផ្សេងទៀត។

គោលដៅ

- » **គោលដៅ** ប្រចាំឆ្នាំដែលអាចវាស់វែងបាន៖ គោលដៅត្រូវបានបង្កើត ឡើងដើម្បីផ្តោតលើតម្រូវការជាក់លាក់របស់កូនអ្នក និងដើម្បីពិពណ៌នា អំពីពេលដែលកូនរបស់អ្នកត្រូវបានរំពឹងថានឹងរីកចម្រើន។
  - ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើកូនរបស់អ្នកមានជំងឺពិបាកអាន និងសរសេរ អក្សរ គោលដៅមួយអាចនឹងផ្តោតលើការកែលម្អវិស័យជាក់លាក់ នៃការអភិវឌ្ឍជំនាញអាន ឬភាពស្ងាត់ជំនាញក្នុងរយៈពេលជាក់ លាក់ណាមួយ។

ការបង្រៀន និងសេវាកម្ម

- » ការពិពណ៌នាអំពី **ការបង្រៀនដែលបានរៀបចំឡើងជាពិសេស សេវាកម្មពាក់ព័ន្ធ ព្រមទាំងជំនួយ និងសេវាកម្មបន្ថែម** ដែលនឹងត្រូវបានផ្តល់ជូន។ ការបង្រៀន និងសេវាកម្មនឹងប្រែប្រួលអាស្រ័យ លើតម្រូវការជាក់លាក់របស់កូនអ្នក។ ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើកូនរបស់អ្នកត្រូវបានកំណត់ថាមាន ជំងឺពិបាកអាន និងសរសេរអក្សរ៖
  - ការបង្រៀនដែលបានរៀបចំឡើងជាពិសេសទំនងជាដាក់បញ្ចូលពេលវេលាកំណត់ទៀងទាត់សម្រាប់ ការបង្រៀនដោយអ្នកផ្តល់សេវាដែលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលខ្ពស់ដោយប្រើកម្មវិធីមួយដែល ត្រូវបានបង្ហាញថាជួយសិស្សដែលមានការពិបាកអាន និងសរសេរអក្សរ និងសម្របសម្រួល សៀវភៅណែនាំអំពីភាគពិបាកអាននិងសរសេរអក្សរ
  - សេវាកម្មពាក់ព័ន្ធអាចរួមបញ្ចូលជំនួយគាំទ្រក្នុងការកែលម្អជំនាញចលនាតូចរបស់កូនអ្នកពីអ្នក ព្យាបាលដោយឲ្យធ្វើសកម្មភាពផ្សេងៗ ប្រសិនបើគាត់មានបញ្ហាក្នុងការសរសេរអក្សរដោយដៃ ផងដែរ និង
  - ជំនួយ និងសេវាកម្មបន្ថែមអាចរាប់បញ្ចូលទាំងការចងក្រងឯកសារអំពីតម្រូវការរបស់កូន អ្នកសម្រាប់ជម្រើសបំប្លែងការនិយាយទៅជាអត្ថបទសម្រាប់កិច្ចការសរសេរ។

ការវាយតម្លៃ

- » ព័ត៌មានអំពីរបៀបដែលកូនរបស់អ្នកនឹងចូលរួមក្នុង **ការវាយតម្លៃ** ទូទាំងរដ្ឋ និងទូទាំងមណ្ឌលសិក្សា រួមទាំងតើត្រូវការការសម្របសម្រួល ដូចជាការបន្ថែមម៉ោងមានភាពចាំបាច់ដែរឬទេ។

អន្តរកាល

- » សេវាកម្ម **អន្តរកាល**៖ នៅពេលកូនរបស់អ្នកមានអាយុ 14 ឆ្នាំ កម្មវិធី IEP ត្រូវតែចាប់ផ្តើមចង ក្រងឯកសារផែនការសម្រាប់កូនរបស់អ្នកបន្ទាប់ពីវិទ្យាល័យ និងរបៀបដែលសេវាអប់រំពិសេស របស់កូនអ្នកនឹងត្រូវបានកែសម្រួលដើម្បីអនុវត្តតាមផែនការទាំងនោះ។

ការដាក់ចូលថ្នាក់រៀន

- » កម្មវិធី IEP កត់ចំណាំអំពី **ការដាក់ចូលថ្នាក់** អប់រំកូនអ្នក។ ការសម្រេចចិត្តអំពីការដាក់ចូលថ្នាក់ រៀនត្រូវបានណែនាំដោយលក្ខខណ្ឌតម្រូវក្នុងការផ្តល់ការអប់រំក្នុងបរិយាកាសដែលមានការរីកបន្តិច តិចបំផុត (LRE)។ គោលដៅរបស់ LRE គឺដើម្បីឱ្យគេដាក់កូនរបស់អ្នកចូលទៅក្នុងថ្នាក់រៀន និង បរិបទដែលមានកុមារដែលគ្មានការពិការភាពឱ្យបានច្រើនតាមដែលសមរម្យ ដោយផ្អែកលើតម្រូវការ ពិសេសរបស់កូនអ្នក។

ទម្រង់បែបបទនេះគឺជាសេចក្តីសង្ខេបអំពីសិទ្ធិដែលតម្រូវឱ្យផ្តល់ជូនឪពុកម្តាយសិស្សបន្ទាប់ពីការបញ្ជូនត្រូវបានធ្វើឡើង។ ហត្ថលេខារបស់អ្នកគ្រាន់តែជាការទទួលស្គាល់ថាអ្នកបានទទួលទម្រង់បែបបទនេះប៉ុណ្ណោះ។ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីសិទ្ធិរបស់អ្នក សូមពិនិត្យមើល [សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការការពារតាមនីតិវិធី](#) និង [សៀវភៅមគ្គុទេសក៍សម្រាប់មាតាបិតាសិស្សអំពីដំណើរការ ARD](#)។

ឈ្មោះសិស្ស៖

អត្តលេខសិស្ស៖

ឈ្មោះមាតាបិតា ឬអាណាព្យាបាល

ហត្ថលេខា

កាលបរិច្ឆេទ